

Svend Hvidtfelt Nielsen

Alfabet

*for
orgel og recitation*

*Skrevet over de 10 første digte
af Inger Christensens digtsamling ;
"Alfabet"*

2010

*Skrevet til Flemming Friis
med
Støtte af Statens Kunstfond*

"Alfabet" er skrevet over de første ti digte af Inger Christensens digtsamling af samme navn.

De ti digte er komponeret som to satser. Første sats indeholder de første ni digte, og kan opføres selvstændigt. Anden sats indeholder det 10. digt.

Musikken er strukturelt ensdannet med digtene, men følger ikke ordlyden slavisk. Der er snarere tale om to forskellige udformninger af samme struktur, der udfolder sig samtidigt og derved kontrapunktisk. Dermed ikke være sagt, at jeg ikke har forsøgt at lade musikkens lyd afspejle digtenes ord.

Dur. part I ca. 12"
Dur. tot. (part I+II) ca. 20"

Alfabet

1 abrikostræerne

abrikostræerne findes, abrikostræerne findes

2 bregnerne

bregnerne findes; og brombær, brombær
og brom findes; og brinten, brinten

3 cikaderne

cikaderne findes; cikorie, chrom
og citrontræer findes; cikaderne findes;
cikaderne, ceder, cypres, cerebellum

4 duerne

duerne findes; drømmerne, dukkerne
dræberne findes; duerne, duerne;
dis, dioxin og dagene; dagene
findes; dagene døden; og digtene
findes; digtene, dagene, døden

5 efteråret

efteråret findes; eftersmagen og eftertanken
findes; og enrummet findes; englene,
enkerne og elsdyret findes; enkelthederne
findes, erindringen, erindringens lys;
og efterlyset findes, egetræet og elmetræet
findes, og enebærbusken, ensheden, ensomheden
findes, og edderfuglen og edderkoppen findes,
og eddiken findes, og eftertiden, eftertiden

6 fiskehejren

fiskehejren findes, med sin gråblå hvælvede
ryg findes den, med sin fjertop sort
og sine halefjer lyse findes den; i kolonier
findes den; i den såkaldt Gamle Verden;
findes også fiskene; og fiskeørnen, fjeldrypen
falken; festgræsset og fårenes farver;
fissionsprodukterne findes og figentræet findes;
fejlene findes, de grove, de systematiske,
de tilfældige; fjernstyringen findes og fuglene;
og frugttræerne findes, og frugterne i frugthaven hvor
abrikostræerne findes, abrikostræerne findes,
i lande hvor varmen vil frembringe netop den
farve i kødet abrikosfrugter har

7 grænserne

grænserne findes, gaderne, glemslen

og græs og agurker og geder og gyvel,
begejstringen findes, grænserne findes;

grenene findes, vinden der løfter dem
findes, og grenenes eneste tegning

af netop det træ der kaldes egetræet findes,
af netop det træ der kaldes asketræet, birketræet,
cedertræet findes, og tegningen gentaget

findes, i havegangens grus; findes
også gråden, og gederams og gråbynke findes,
gidslerne, grågåsen, grågåsens unger;

og gevæerne findes, en gådefuld baghave,
tilgroet, gold og kun smykket med ribs,
gevæerne findes; midt i den oplyste
kemiske ghetto findes gevæerne,
med deres gammeldags, fredelige præcision findes

gevæerne, og grædekonerne findes, mætte
som grådige ugler, gerningsstedet findes;
gerningsstedet, døsigt, normalt og abstrakt,
badet i et hvidkalket, gudsforladt lys,
dette giftige, hvide, forvitrende digt

Inger Christensen

8 hviskningerne

hviskningerne findes, hviskningerne findes,
høsten, historien findes, og Halleys

komet; hærskarerne findes, horderne
herskerne, hulerne, og inde i hulerne
halvskyggen, inde i halvskyggen af og til

harerne, af og til bladhang for hulen hvor
bregnerne findes; og brombær, brombær,
af og til harerne skjult under bladhanget

og haverne findes, havekunsten, hyldetræets
blege, ubevægelige blomster som en sydende
hymne; og halvmånen findes, halvsilken,
hele den heliocentriske dis der har drømt
disse hengivne hjerner, deres held; og huden

huden og husene findes, Hades der
genhuser hesten og hunden og herlighedens
skygger, håbet; og hævnfloden, hagl
under stenhimlen findes, hortensiens
hvide, lyst lysende blå eller grønlig

søvnntåger, af og til blegrøde, enkelte
flager sterile findes; og hen under
himmelhælvets skrånede Harmagedon giften,
gifthelikopterens susende harpe over hyrdetaske,
hønsetarm og hør; hyrdetaske, hønsetarm
og hør, dennes sidste hermetiske skrift,
som ellers kun skrives af børn; og hveden,
hveden i hvedemarken findes, hvedemarkens

svimlende vandrette viden, halveringstider,
hungersnød og honning; og inderst i hjertet,
ellers som altid kun inderst i hjertet
hasselbuskens rødder, hasselbusken udsat
på hjertets bjerge, hårdfør og nøjsom,
en ophobet hverdag af englens orden;
hurtigt, hyacintisk i sit henfald livet,
som i himlen således også på jorden

9 istiderne

istiderne findes, istiderne findes,
ishavets is og isfluglens is;
cikaderne findes; cikorie, chrom

og den chromgule iris, den blå; ilten
især; findes også ishavets isflager,
isbjørnen findes, stemplet som en pels
med personnummer findes den, idømt sit liv;
og isfluglens ministyrt ned i de blåfrosne

martsbække findes, hvis bækkene findes;
hvis ilten i bækkene findes, ilten
især; findes især hvor cikadernes
i-lyde findes, især hvor cikoriens
himmel som blåelse opløst i vand

findes, den chromgule sol, ilten
især; vist vil den findes, vist
vil vi findes, ilten vi indånder findes,
ildøje ildkrone findes, og indsøens
himmelske indre; en indhegnet vig
med lidt siv vil findes, en ibisfugl findes,
og sindets bevægelser indblæst i skyerne
findes, som ilthvirvler inderst i Styx

og inderst i visdommens landskab islyset,
isen identisk med lyset, og inderst
i islyset intet, livagtigt, intenst,
som dit blik gennem regn; denne silende
livstiliserende finregn, hvori som en gestus
de fjorten krystalgitre findes, de syv
krystallinske systemer, dit blik som i mit,
og Ikaros, Ikaros hjælpeløs findes;

Ikaros svøbt i de smeltede voksvinger
findes, Ikaros bleg som et lig
i civil findes, Ikaros underst hvor
duerne findes; drømmerne, dukkerne
findes; drømmernes hår med de løsrevne
kræfttotter, dukkernes hud rimpet sammen
med nåle, gådernes trøske; og smilene
findes, Ikarosbørnene hvide som lam
gennem grålyset, vist vil de findes, vist
vil vi findes, og ilten på iltens krucifiks;
som rim vil vi findes, som vind vil vi findes,
som regnbuens iris i isplantens glitrende
udvækster, tundraens strå; som små

vil vi findes, så små som lidt pollen i tørv,
som lidt virus i knogler, som vandpest måske,
måske som lidt hvidkløver, vikke, lidt skivekamille
forvist til det gentabte paradys; men mørket
er hvidt, siger børnene, paradismørket er hvidt,
men ikke på den måde hvidt, som en kiste
er hvid, hvis kister da findes, og ikke
på den måde hvidt, som mælken er hvid,
hvis mælken da findes; hvidt, det er hvidt,
siger børnene, mørket er hvidt, men ikke
på den måde hvidt som det hvide der fandtes,
da frugttræerne fandtes, deres blomstring så hvid,
mørket er hvidere, øjnene smelter

10 juninatten

juninatten findes, juninatten findes,
himlen omsider som løftet til himmelske
højder og samtidig sænket så ømt som når
drømme kan ses før de drømmes; et rum som
besvimet, som mættet med hvidhed, en timeløs

kimen af dug og insekter, og ingen i
denne flyvende sommer, ingen begriber at
efteråret findes, eftersmagen og eftertanken
findes, kun disse rastløse ultralydes
svimlende rækker findes og flagermusens
jadeøre vendt mod den tikkende dis;
aldrig var jordklodens hældning så dejlig,
aldrig de zinkhvide nætter så hvide,

så værgeløst opløste, mildt ioniserede
hvide, og aldrig usynlighedsgrænsen så næsten
berørt; juni, juni, dine jakobsstiger
findes, dine sovende kræ og deres søvndrømme
findes, et svæv af galaktiske kim mellem
jorden så jordisk og himlen så himmelsk,
jammerdalen stille, så stille, og gråden
sunket ned, sunket ned, som grundvand igen

i jorden; Jorden ; Jorden i sit omløb
om Solen findes ; Jorden på sin rute
gennem Mælkevejen findes ; Jorden på vej
med sin last af jasminer, med jaspis og jern,
med jerntæpper, jærtegn og jubel, med Judaskys
kysset i flæng og jomfruelig vrede i
gaderne, Jesus af salt ; med jacarandatræets
skygge over flodvandet, med jagtfalke, jagerfly
og januar i hjertet, med Jacopo della Quercias
brønd Fonte Gaia i Siena og med juli
så tung som en bombe ; med hjemlige hjerner,
med hjertefejl og hjertegræs og jordbær,
med jerntræets rødder i den jordtrætte jord

Jorden Jayadeva besynger i sit mystiske
digt fra det 12. århundrede , Jorden med
bevidsthedens kystlinie blå og med reder hvor
fiskehejren findes, med sin gråblå hvælvede
ryg, eller dværghejren findes, kryptisk
og sky, eller nathejren, silkehejren findes,
og graden af vingeslag hos jernspurve, traner
og duer ; Jorden med Jullundur, Jabapur og
Jungfrau findes, med Jotumheim og Jura
findes, med Jabron og Jambo, Jogjakarta
findes, med jordfygning, jordrøg, findes
med vandmasser, landmasser, jordskælv findes,
med Judenburg, Johannesburg, Jerusalems Jerusalem

atombomben findes

Hiroshima, Nagasaki

Hiroshima den 6.
august 1945

Nagasaki den 9.
august 1945

140.000 døde og
sårede i Hiroshima

ca. 60.000 døde og
sårede i Nagasaki

tal der står stille
et sted i en fjern
almindelig sommer

siden da er de sårede
døde, først mange, de
fleste, så færre, men

alle ; til sidst
de såredes børn,
dødfødte, døende,

mange, til stadighed
nogle, omsider de
sidste ; jeg står i

mit køkken og skræller
kartofler ; vandhanen
løber og overdøver
næsten børnene
ude i gården;

børnene råber og
overdøver næsten
fuglene ude i
træerne ; fuglene
synger og overdøver

næsten bladenes
hvisken i vinden ;
bladene hvisker
og overdøver næsten
med stilhed himlen,

himlen der lyser,
og lyset der næsten
fra dengang har lignet
atombombens ild
lidt

Alfabet

6

Calme, poetico

♩ = ca. 76

Svend Hvidtfelt Nielsen
7/12/9

I

Oplæseren gør sig klar og begynder:

A abrikotræerne findes,
abrikotræerne findes

B bregnerne findes; og brombær, brombær
og brom findes; og brinten, brinten

Recitator

Omtrentlig varighed organisten sætter an cirka en takt efter at oplæsningen er påbegyndt.

8'

pp

Teksten udsiges relativt frit ud fra de opgivne omtrentlige startpunkter. Hvor der er anført pile bør ansatspunktet forsøges overholdt.

C cikaderne findes; cikorie, chrom
og citrontræer findes; cikaderne findes;
cikaderne, ceder, cypres, cerebellum

Rec.

Org.

duerne findes; drømmerne, dukkerne
dræberne findes; duerne, duerne;
dis, dioxin og dagene; dagene
findes; dagene døden; og digtene
findes; digtene, dagene, døden

D

Rec.

(samme man.)

Org.

efteråret findes; eftersmagen og eftertanken
findes; og enrummet findes; englene,
enkerne og elsdyyret findes; enkelthederne
findes, erindringen, erindringens lys;

E

Rec.

Org.

og efterlyset findes, egetræet og elmetræet
findes, og enebærbusken, ensheden, ensomheden

findes, og edderfuglen og edderkoppen findes,
og eddiken findes, og eftertiden, eftertiden

Rec.

Org.

fiskehejren findes, med sin gråblå hvælvede
ryg findes den, med sin fjertop sort
og sine halefjer lyse findes den; i kolonier
findes den; i den såkaldt Gamle Verden;
findes også fiskene; og fiskeørnen, fjeldrypen
falken; festgræsset og fårenes farver;

34 **F**

Rec.

Org.

Ovenstående kan spilles på to manualer og pedal eller samlet på et manual. Spilles det på flere manualer kan de evt. være koblet, således, at alle linier har samme klang (og derfor forsvinder imellem hinanden). Inddrages pedal spilles det to oktaver dybere på en 2'. Det afgørende er, at det spilles på bløde svage P-stemmer.

42

Rec.

Org.

fissionsprodukterne findes og figentræet findes;
fejlene findes, de grove, de systematiske,
de tilfældige; fjernstyringen findes og fuglene;

48

Rec.

Org.

og frugttræerne findes, og frugterne i frugthaven hvor
abrikostræerne findes, abrikostræerne findes,

i lande hvor varmen vil frembringe netop den
farve i kødet abrikosfrugter har

55 **G**

Rec.

Org.

grænserne findes, gaderne, glemslen

og græs og agurker og geder og gyvel,

begejstringen findes, grænserne findes;

grenene findes, vinden der løfter dem
findes, og grenenes eneste tegning
at netop det træ der kaldes egetræet findes,

To manualer *legato*

16'

af netop det træ der kaldes asketræet, birketræet,
cedertræet findes, og tegningen gentaget

findes, i havegangens grus; findes
også gråden, og gederams og gråbynke findes,
gidslerne, grågåsen, grågåsens unger;

62

Rec.

Org.

68 og gevæerne findes, en gådefuld baghave,
tilgroet, gold og kun smykket med ribs,

gevæerne findes; midt i den oplyste
kemiske ghetto findes gevæerne,
med deres gammeldags, fredelige præcision findes

68

Rec.

Org.

72 gevæerne, og grædekonerne findes, mætte
som grådige ugler, gerningsstedet findes;

72

Rec.

Org.

76 gerningsstedet, dødsigt, normalt og abstrakt,
badet i et hvidkalket, gudsforsludt lys,
dette giftige, hvide, forvitrende digt

76

Rec.

Org.

82

Org.

88

H

hviskningerne findes, hviskningerne findes,

(2 manualer)

pp subito

f *mf*

Rec.

Org.

høsten, historien findes, og Halleys komet; hærskarerne findes, horderne herskerne, hulerne, og inde i hulerne halvskyggen, inde i halvskyggen af og til harerne, af og til bladhang for hulen hvor

92

p

Rec.

Org.

97

bregnerne findes; og brombær, brombær, af og til harerne skjult under bladhanget

pp

-8'

Rec.

Org.

100
 Rec. og haverne findes, havekunsten, hylde træets
 blege, ubevægelige blomster som en sydende
 hymne;

Org.

103
 Rec. og halvmånen findes, halvsilken,
 hele den heliocentriske dis der har drømt
 disse hengivne hjerner, deres held; og huden

Org.

106
 Rec. huden og husene findes, Hades der
 genhuser hesten og hunden og herlighedens

Org.

109
 Rec. skygger, håbet; og hævnfloden, hagl
 under stenhimlen findes, hortensiens
 hvide, lyst lysende blå eller grønlig

Org.

søvntåger, af og til blegrøde, enkelte
flager sterile findes; og hen under
himmelhælvets skrå Harmagedon giften,

112

Rec.

Org.

4'
poco pp

115

Org.

gifthelikopterens susende harpe over hyrdetaske,
hønsetarm og hør; hyrdetaske, hønsetarm
og hør, dennes sidste hermetiske skrift,
som ellers kun skrives af børn;

118

Rec.

Org.

og hveden,
hveden i hvedemarken findes, hvedemarkens

121

Rec.

Org.

same man.
(b)

svimlende vandrette viden, halveringstider,
hungersnød og honning; og inderst i hjertet,
ellers som altid kun inderst i hjertet

124

Rec.

Org.

hasselbuskens rødder, hasselbusken udsat
på hjertets bjerge, hårdfør og nøjsom,
en ophobet hverdag af englens orden;

127

Rec.

Org.

v.h.
h.h.

130

Org.

133

Rec.

Org.

hurtigt, hyacintisk i sit henfald livet,

136 som i himlen således også på jorden

Rec. (to manualer)

Org.

140 *poco rit.*

Org.

I

144 istiderne findes, istiderne findes, / ishavets is og isflugens is; / cikaderne findes; cikorie, chrom

Rec.

Org.

ff

153 og den chromgule iris, den blå; ilten især; findes også ishavets isflager, isbjørnen findes, stemplet som en pels med personnummer findes den, idømt sit liv; og isflugens ministyrt ned i de blåfrosne

Rec.

Org.

f

160 martsbække findes, hvis bækkene findes; hvis ilten i bækkene findes, ilten især; findes især hvor cikadernes i-lyde findes, især hvor cikoriens himmel som blåelse opløst i vand

Rec.

Org.

167 findes, den chromgule sol, ilten især; vist vil den findes, vist vil vi findes, ilten vi indånder findes, ildøje ildkrone findes, og indsøens

Rec.

Org.

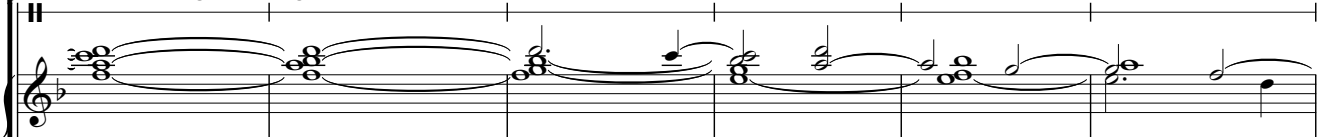
173 himmelske indre; en indhegnet vig med lidt siv vil findes, en ibisflug findes, og sindets bevægelser indblæst i skyerne findes, som ilthvirvler inderst i Styx

Rec.

Org.

og inderst i visdommens landskab islyset,
isen identisk med lyset, og inderst
i islyset intet, livagtigt, intenst,
som dit blik gennem regn; denne silende

179

Rec.

Org.

livsstiliserende finregn, hvori som en gestus
de fjorten krystalgitre findes, de syv
krystallinske systemer, dit blik som i mit,

og Ikaros, Ikaros hjælpeløs findes;

185

Rec.

Org.

2 man. *mf*

mf

Ikaros svøbt i de smeltede voksinger findes,

Ikaros bleg som et lig i civil findes,

190

Rec.

Org.

Ikaros underst hvor duerne findes;

drømmerne, dukkerne findes;

195

Rec.

Org.

drømmernes hår med de løsrevne
kræfttoter, dukkernes hud rimpet sammen
med nåle, gådernes trøske; og smilene
findes;

199

Rec.

Org.

mf

16', 8'

Ikarosbørnene hvide som lam
gennem grålyset, vist vil de findes, vist
vil vi findes, og ilten på iltens krucifiks;

203

Rec.

Org.

som rim vil vi findes, som vind vil vi findes,
som regnbuens iris i isplantens glitrende
udvækster, tundraens strå;

207

Rec.

Org.

som små vil vi findes, så små som lidt pollen i tørv,
som lidt virus i knogler, som vandpest måske,

210

Rec.

Org.

måske som lidt hvidkløver, vikke, lidt skivekamille
forvist til det gentabte paradys; men mørket
er hvidt, siger børnene, paradismørket er hvidt,

213

Rec.

Org.

216

Org.

men ikke på den måde hvidt, som en kiste
er hvid, hvis kister da findes, og ikke
på den måde hvidt, som mælken er hvid,

220

Rec.

Org.

hvis mælken da findes; hvidt, det er hvidt,
siger børnene, mørket er hvidt, men ikke
på den måde hvidt som det hvide der fandtes,

223

Rec.

Org.

da frugttræerne fandtes, deres blomstring så hvid,

226

Rec.

Org.

mørket er hvidere,

231

Rec.

Org.

øjnene smelter.

III

18 **Intimo**
♩ = ca. 76

himlen omsider som løftet til himmelske
højder og samtidig sænket så ømt som når
drømme kan ses før de drømmes;

juninatten findes, juninatten findes

Rec.

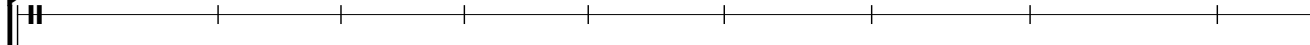
Org.

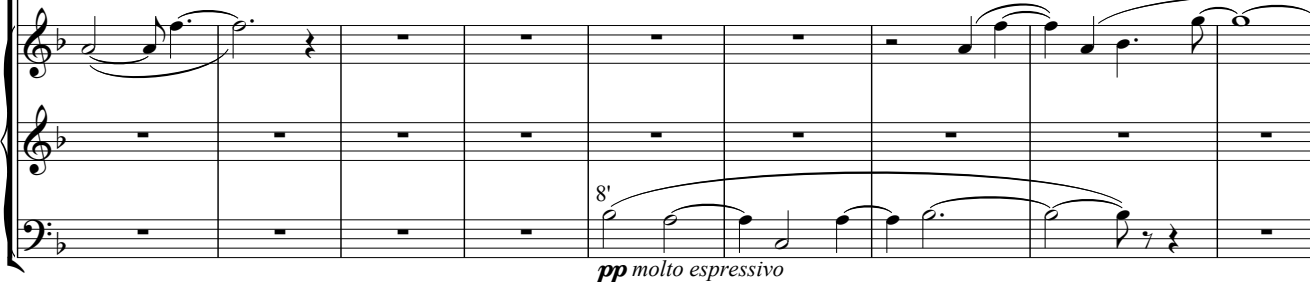
pp molto espressivo

et rum som
besvimet,
som mættet med hvidhed,
en timeløs

kimen af dug og insekter, og ingen i
denne flyvende sommer, ingen begriber at
efteråret findes, eftersmagmen og eftertanken
findes,

11

Rec.

Org.

pp molto espressivo

kun disse rastløse ultralydes
svimlende rækker findes og flagermusens
jadeøre vendt mod den tikkende dis;

aldrig var jordklodens hældning så dejlig,
aldrig de zinkhvide nætter så hvide,

20

Rec.

Org.

så værgeløst opløste, mildt ioniserede
hvide, og aldrig usynlighedsgrænsen så næsten
berørt;

; juni, juni,
dine jakobsstiger
findes,

28

Rec.

Org.

pp

dine sovende kræ og deres søvndrømme
findes, et svæv af galaktiske kim mellem
jorden så jordisk og himlen så himmelsk,
jammerdalen stille, så stille, og gråden
sunket ned, sunket ned, som grundvand igen i jorden;

35

Rec.

Org.

42

Rec.

Org.

Jorden ; Jorden i sit omløb
om Solen findes ;

49

Rec.

Org.

Jorden på sin rute
gennem Mælkevejen findes ;

Jorden på vej
med sin last af jasminer, med jaspis og jern,
med jerntæpper, jærtegn og jubel, med Judaskys
kysset i flæng

p

57

Rec.

Org.

og jomfruelig vrede i
gaderne, Jesus af salt ; med jacarandatræets
skygge over flodvandet,

p

64

Rec.

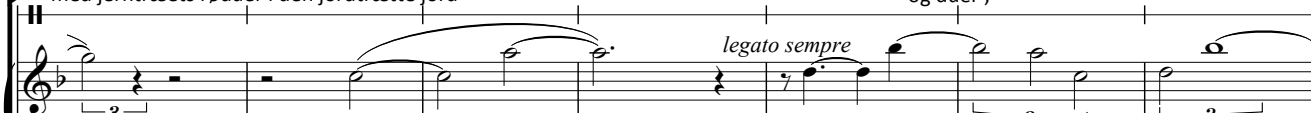
Org.

med jagtfalke, jagerfly
og januar i hjertet, med Jacopo della Quercias
brønd Fonte Gaia i Siena og med juli
så tung som en bombe ; ; med hjemlige hjerner,

mp

Jorden Jayadeva besynger i sit mystiske digt fra det 12. århundrede, Jorden med bevidsthedens kystlinie blå og med reder hvor fiskehejren findes, med sin gråblå hvælvede ryg, eller dværghejren findes, kryptisk og sky, eller nathejren, silkehejren findes, og graden af vingeslag hos jernspurve, traner og duer;

71 med hjertefejl og hjertegræs og jordbær, med jerntræets rødder i den jordtrætte jord

Rec.

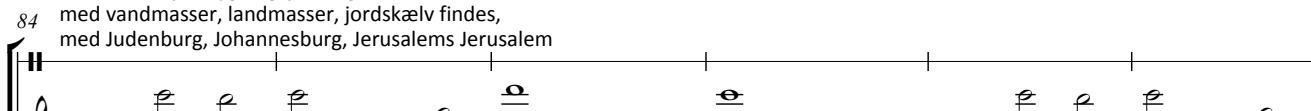
Org.

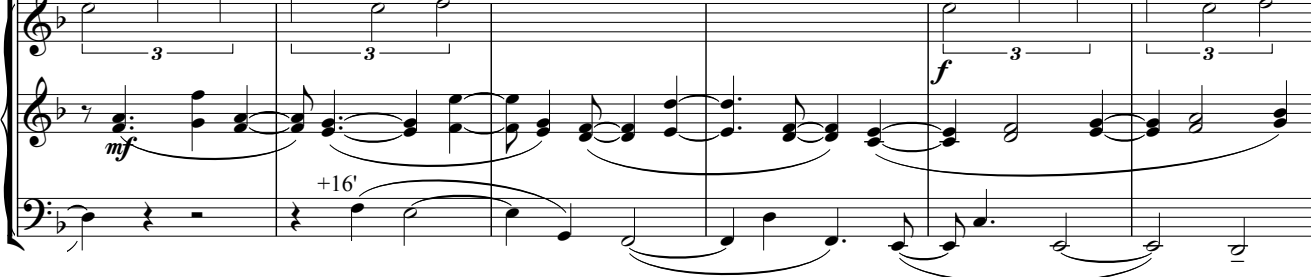
78

Org.

Jorden med Jullundur, Jabapur og Jungfrau findes, med Jotumheim og Jura findes, med Jabron og Jambo, Jogjakarta findes, med jordfygning, jordrøg, findes med vandmasser, landmasser, jordskælv findes, med Judenburg, Johannesburg, Jerusalems Jerusalem

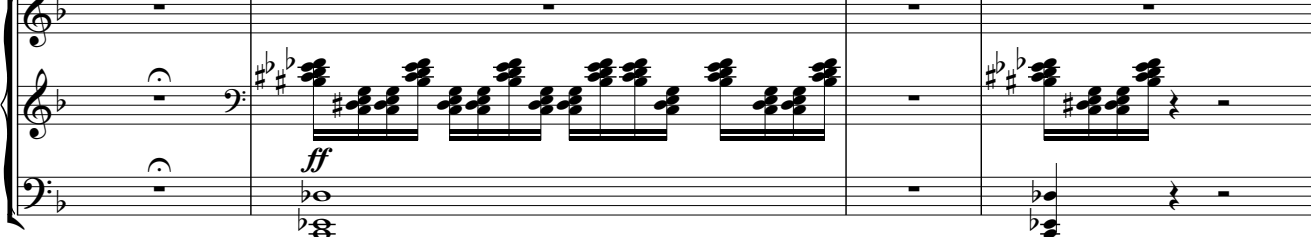
84

Rec.

Org.

90 atombomben findes Hiroshima, Nagasaki Hiroshima d. 6. august 1945

Rec.

Org.

94 Nagasaki d. 9. august 1945 140.000 døde og sårede i Hiroshima 60.000 døde og sårede i Nagasaki

Rec.

Org.

siden da er de sårede
døde, først mange, de
fleste, så færre, men
alle;

100

Rec.

Org. -8', -4' (16'/32')
pp

tal der står stille
et sted i en fjern
almindelig sommer

106

Rec.

Org. *pp*
spil gerne på en 4' eller 2'
(én, respektiv to, oktaver under)

; til sidst
de såredes børn,
dødfødte, døende,

mange, til stadighed
nogle, omsider de
sidste ;

jeg står i
mit køkken og skræller
kartofler ; vandhanen
løber og overdøver
næsten børnene
ude i gården;

børnene råber og
overdøver næsten
fuglene ude i
træerne ;

117

Rec.

fuglene
synger og overdøver
næsten bladenes
hvisken i vinden ;

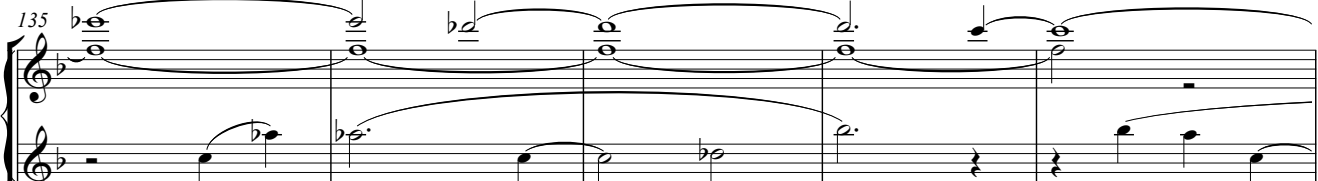
bladene hvisker
og overdøver næsten
med stilhed himlen,

himlen der lyser,
og lyset der næsten
fra dengang har lignet
atombombens ild
lidt

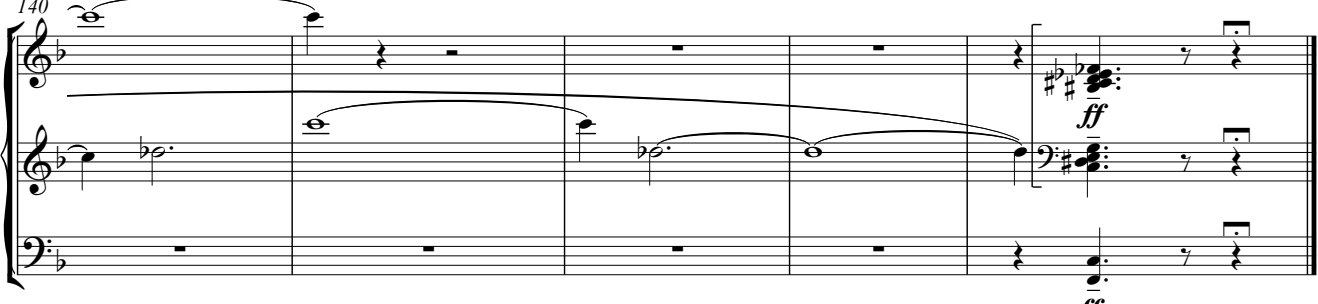
126

Org. man II
pp

135

Org.

140

Org. *ff*

ff